

«Ақмола облысы білім басқармасының Атбасар ауданы бойынша білім бөлімі
Атбасар қаласының № 7 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

Мектеп директоры:
И. Алкенова

2025/2026 оқу жылы
“Жас құтқарушылар” үйірмесінің
жұмыс жоспары

Үйірме жетекшісі: Бугабай Ақжол

2025ж
Атбасар қаласы

“Жас кутқарушылар” үйірмесі оқушылармен мен жүргізілетін сабақтан тыс жұмыстың ең асерлі, тәрбиелік мәні бар түрі. Жасқы ұйымдастырылған “Жас кутқарушылар” үйірмесі оқушыларды ұжымдық жұмыстарға қызығушылықтарын арттыра түседі. Өзінің ғана емес өзгелердің өміріне жауапты екендігін түсінуге көмектеседі.

Ал “Жас кутқарушылар” мүшелері жетекшіге көмекші болып табылады.

Үйірмеде сабақтан тыс жұмысты жоспарлау сабақ аптасына 2 сабақтан берілген 20 сағат өтеді.

Бөлімдер:

Бейімдік бағыт негізгі 3 бөлімнен тұрады.

1. Техникалық қауіпсіздік ережелері.
2. Жұмысты жоспарлау.
3. Жұмыстың нәтижесін анықтау.

“Жас кутқарушылар” үйірмесінің мақсаты мен міндеттері

“Жас кутқарушылар” үйірмесі оқушылармен жүргізілетін сабақтан тыс жұмыстың ең асерлі, ерекше бір тараған түрі. Жасқы ұйымдастырылған “Жас кутқарушылар” үйірмесі оқушыларды бірлестікке, жолдасына сенімдікке, жауапкершілікке үйретеді. Олардың физикалық қабілеттерінен басқа логикалық ойлау қабілетін арттыратын үйірме.

Үйірме жұмысына жазылатын оқушылардың көбісі жауапкершілікті өзіне ала алмайтын, физикалық қабілеті жасқы дамыған, елті байлап.

Үйірме қатысушылары қоршаған ортаға бейқам қарамайтын, кез-келген мәселеден шешім таба білетін оқушыларға арналған десек те болады. “Жас кутқарушылар” үйірмесіне неғұрлым күрделі мәселелерге арнап баяндамалар жасалады. Атап айтқанда адам өмірін, қоршаған ортаны қорғау туралы байланысты.

Үйірменің негізгі мақсаты оқушылардың күнделікті өмірде кездесетін қауіпсіздіктерді өз білімімен шешу, тәжірибелік білімін тереңдету, теориялық білімін тәжірибеде ұштыстыру, үйірме жұмысының қорытынды нәтижесін көрсету.

«ЖАС КҮТКАРУШЫ» ҮЙРМЕСІНІН ЖОСПАРЫ

№	Іс-шаралар	Сабақтар түрі	Өткізілетін уақыт	Жауапты
1	Жолда жүру ережесімен таныстыру. ТЖ байланысты жаттығулар	Лекция	Қыркүйек	Бұғабай А.
2	1. Табиғи апаттар, олардың туындау себептері мен салдары. 2. Табиғи апаттар кезіндегі адамдардың іс-қимыл тәртібі	Лекция	Қазан	Бұғабай А.
3	1. Әр түрлі ТЖ кезінде адамның тірі қалуының негіздері және әдістері. 2. Төтенше жағдай (ТЖ) — адам өміріне қауіп төндіретін жағдайлар	Әңгіме	Қараша	Бұғабай А
4	1. Оқушыларды мектептің ояну-аяныдау жоспарымен таныстыру. 2. Мектеп ғимаратынан оқушыларды эвакуациядау тәртібі.	Практика	Желтоқсан	Бұғабай А
5	1. Күнделікті	Лекция	Ақпан	Бұғабай А

өмірде туылған әр түрлі жағдайлар кезінде алғашқы дәрігерлік көмек көрсету. 2. Күтқарушының алғашқы дәрігерлік көмек көрсету құралдары.	Лекция	Наурыз	Бұғабай А
1. Тұрмыстық сипаттағы төтенше жағдайлар 2. Тұрмыстық сипаттағы ТЖ кезіндегі адамдардың іс-қимыл тәртібі.	Практика	Сәуір	Бұғабай А
1. Дене даярлығы дайындығы. 2. Жаппыдене даярлығы.	Практика	Мамыр	Бұғабай А
1. Садауатты өмір кезінен дәріптеу 2. Төтенше жағдайлардың туындауы мен қауіп төнген кезінде жеке және ұжымдық қауіпсіздік мәселесіне сапалы және жауапты қозғарасты қалыптастыру	Практика	Мамыр	Бұғабай А

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Э.И. Крутицкий «Спасать жизни»;
2. Связь трудового обучения с основами наук
3. Интернет ресурсы;

«ЖАС КҮТКАРУШЫ»
үйірмесі құрамы

№	Оқушылардың аты-жөні	Сынып
Р/с		
1	Жарлғенбек Азамат	11 «а»
2	Наухан Ерасыл	11 «а»
3	Сайлауов Алдияр	11 «а»
4	Кайдаров Ерасыл	11 «а»
5	Дәуіт Кожамбет	11 «а»
6	Нұрғали Алинхан	11 «а»
7	Рахметов Ілияс	11 «а»
8	Әлібек Нұрғиса	11 «а»
9	Айшақалиев Дидар	11 «а»
10	Кокенов Нұрғас	11 «а»

«Жас Күтқарушы» клубының (үйірмесінің)
жұмысын ұйымдастыру жөніндегі
әдістемелік ұсынымдар

І-тарау. жалпы ережелер

1. Осы әдістемелік ұсынымдар «Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 46-бабының 3-тармағы іске асыру үшін әзірленді. Олардың негізгі міндеттері:

тіршілік әрекетінің қауіпсіздігі мәселелері бойынша қажетті білім деңгейін, авариялық-күтқару жаобдығы мен орг сондіру құралдарын пайдалану дағдыларын, төтенше жағдай туындаған жағдайдағы дұрыс іс-қимылдарды меңгеру;

күтқару ісінің негіздерін меңгеру, төтенше жағдайларды жою бойынша, сондай-ақ төтенше жағдайлар кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша біліктер мен дағдыларды қалыптастыру;

балалар мен жастар арасында садауатты және қауіпсіз өмір салтын насихаттау;

жеке және ұжымдық қауіпсіздік мәселелеріне саналы және жауапты қозғарасты қалыптастыру.

2-тарау. жалпы білім беретін мектепте
«Жас күтқарушы» клубын (үйірмесін) ұйымдастыру негіздері

2. «Жас күтқарушы» клубтары (үйірмелері) тұрғылықты жері бойынша жалпы білім беретін мектептерде, балалар үйлерінде, мектеп-интернаттарда (бұдан әрі - білім беру ұйымдары) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің білім басқармаларында, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Төтенше жағдайлар департаменттерінде (бұдан әрі – ТЖД) білім алушылардың қатарынан құрылады.

3. «Жас күтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) мүшелері клубтардың (үйірмелердің) жұмысына белсенді қатысуға ниет білдірген 10 жастан 17 жасқа дейінгі білім алушылар бола алады.

4. «Жас күтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) мүшелігіне қабылдау үйірмесінің жалпы жиналысында ауызша отініш негізінде жүргізіледі. Барлық жаңадан қабылданған «Жас күтқарушылармен» ТЖД қызметкерлері арнайы сабақтар өткізеді. Оқу аяқталғаннан кейін жас күтқарушылар сынақ тапсырды және «Жас күтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) мүшесінің куәлігін алады.

5. «Жас күтқарушы» клубына (үйірмесіне) материалдық-техникалық базаны құруда отан практикалық көмек көрсететін қамқорлық ұйымдары, кәсіпорындар бекітіледі. Клуб мүшелерінің жалпы жиналысында оның атауы анықталады, клуб мүшесінің куәлігі, эмблемасы және айырым белгілері бекітіледі.

6. «Жас күтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) жұмысына басшылық жасау үшін жалпы жиналыстарда командирлер сайланады, сондай-ақ қажет болған

жағдайда олардың орынбасарлары сайдалды.

7. Білім беру ұйымының басшылығы педагогтар және/немесе тәрбиешілер қатарынан «Жас кутқарушы» клубымен (үйірмесімен) жұмыс істеу үшін қотамдық ұйымдастырушыны таңдайды және бекітеді.

8. «Жас кутқарушы» клубымен (үйірмесімен) жұмысты Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің аумақтық органдарының қызметкерлері желел-кутқару жасақтарында, суда кутқару станцияларында, орт сондіру бөлімшелерінде, апаттар медицинасы орталықтарында жүргізеді, сондай-ақ сабақтар кутқару жабдығы мен арнайы техникасы бар басқа ұйымдарда да жүргізілуі мүмкін.

9. Практикалық сабақтар мен жарыстар өткізілгенге дейін «Жас кутқарушы» клубының (үйірмесінің) мүшелерімен нұсқама өткізу журналына қол қойызып, қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқама жүргізіледі.

3-тарау. «Жас кутқарушы» клубы (үйірмесі) қызметінің негізгі бағыттары

10. «Жас кутқарушы» клубтарымен (үйірмелері) қызметінің негізгі бағыттары мыналар болып саналсын:

төтенше жағдайлар туындаған жағдайда тіршілік ерекеті қауіпсіздігі негіздері мен іс-қимылдарға оқыту. Төтенше жағдайларды жою кезінде қолданылатын құралдарды зерделеу, табыт және технологиялық сипаттағы төтенше жағдайларды оолдырмауға арналған арнайы техникамен және керек-жарақтармен, байланыс құралдарымен танысу;

техникалық насихат құралдарын: мектеп радио тораптарын, қабырға газеттерін, фотомонтаждарды, жауынгерлік парактарды, «Жас кутқарушы» бұрыштарын пайдалана отырып, тіршілік қауіпсіздігі негіздерін, төтенше жағдайлардың алдын алу жөніндегі қағидалар мен шараларды, төтенше жағдайлар туындаған кезде жүріс-тұрыс қағидаларын сақтау бойынша жаппай түсіндіру жұмыстарына тарту;

кутқару спорты бойынша сабақтар мен жарыстар, конкурстар, олимпиадалар, викториналар, слеттер өткізу, үгіт бригадаларын ұйымдастыру, жарыстарға, эскурсияларға, жорықтарға, рейдтерге, шолғындарға, эскери - спорттық ойындар мен жастар фестивалдеріне қатысу.

кутқарушылардың ерліктері туралы баяндайтын мұражайлар мен ескерткіш орындарға бару, тарих және кутқарушылар туралы жаңа материалдар жинау, мектеп мұражайларында Жауынгерлік Даңк экспозициясын құру, төтенше жағдайлар органдарының еңбек сіңірген қызметкерлерімен және ардагерлерімен, кутқару спортының чемпиондары мен шеберлерімен кездесулер ұйымдастыру.

4-тарау. «Жас кутқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) жұмысын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік нұсқаулық

11. «Жас кутқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік нұсқаулықты ТЖД және білім басқармасы жүзеге асырады.

12. ТЖД және білім басқармалары:

үйірмелер жұмысын ұйымдастыруда білім беру объектілеріне әдістемелік және практикалық көмек көрсетеді, жаңы білім беретін мектептердің он тәжірибесін жинақтайды және таратады, төтенше жағдайларды жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге және жүзеге асыруға үйлестіреді және қатысады;

Төтенше жағдайлар кезінде жүріс-тұрыс қағидаларын ақпараттандыру бойынша жұмыс нысандары мен әдістерін дамыту және жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлейді, бұқаралық іс-шаралар ұйымдастырады, «Жас кутқарушы» үйірмелерінің үздік жұмыс тәжірибесін зерделейді және таратады;

Білім басқармасы «Жас кутқарушы» клубтары (үйірмелері) практикалық сабақтарды өткізу үшін, ТЖД және басқа да мүдделі ұйымдар жергілікті жерлерде спорттық базалар, құрал-саймандар береді, мамандар, арнайы техника, жабдықтар мен жарақтар береді.